

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, RT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče 17A. — Št. telef. 382. — Štev. računa pri ček. uradu 11.953. — Dopisi se ne vračajo. Plača in toči se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Licealna knjižnica, Ljubljana

Naročnina za ozemlje SHS:

letno	K 150.—
za pol leta	» 80.—
za četrt leta	» 45.—
mesечно	» 15.—

Leto IV.

Ljubljana, 18. marca 1921.

Štev. 22.

VSEBINA: Naša izvozna trgovina I. 1920.

— Proračun državnih izdatkov za Slovenijo 1920-21. — Pregled najvažnejših splošnih zakonov, na katerih stoji odmera neposrednih davkov. — Izvoz in uvoz. — Narodno gospodarske zadeve. — Iz naših organizacij. — Dobava, prodaja. — Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. — Razno. — Tržna poročila. — Borza.

Naša izvozna trgovina I. 1920.

Po ravno kar objavljeni statistiki je znašala trgovina I. 1920 kg 716.813.042 ter 252.697 komadov in 379.789 m² v skupni cenini vrednosti 1.320.606.055 dinarjev. Z rezultatom smo lahko zadovoljni, posebno, ako vpoštevamo, s kakšnimi abnormalnimi razmerami se je naša izvozna trgovina morala v preteklem letu boriti.

Začetkom leta 1920 je bil odprt le omejen promet na južni železnici z Avstrijo in Italijo, medtem ko je bil z Madžarsko, Rumunijo in Bolgarijo sploh ukinjen. Vodni promet po Donavi navzgor ni prišel v večjem obsegu v poštev radi političnih razmer na Ogrskem in radi velikega števila defektnih remorkerjev in vlečnjakov. Ker je naš izvoz zelo voluminozen in potrebuje veliko število vagonov, je oviralo izvoz tudi pomanjkanje potrebnih vagonov, ki so stali bodisi defektni, nepopravljeni na kakem slepem tiru, ali pa kot carinsko blago po cele mesece neodpremljeni na kaki obmejni postaji. Ugotoviti moramo, da sedanja služba za vozovnega vodstva nikakor ne odgovarja gospodarskim potrebam.

Razen počasne carinske administracije je še omeniti kvaren vpliv izvozne carinske politike v preteklem letu. V marcu mesecu je dr. Nišič, kot takratni minister, kratkoma za cel mesec prepovedal ves izvoz in nam so še dobro v spominu stomilijonske škode, ki jih je tipala vsled tega izvozna trgovina, ko se je moralo cele vagone jajc pometati v Mariboru v travo. Takoj nato je stidila polmesečna železničarska splešna stavka, potem je prišla koncem aprila prohibitivna carina za jajca, za živino in za celo vrsto drugih izvoznih predmetov. Tri mesece so se po Beogradu pripravili za Središnje zadrugo, ki naj bi centralizirala ves izvoz, dokler končno demokratski Stojanovič niso zmagali s principom proste trgovine. Šele v drugi polovici leta 1920 se je izvoz obrnil malo na bolje. K temu je predvsem nekoliko pripomogla revidirana izvozna carina z meseca avgusta in olajšava deviznega prometa meseca septembra ter ukinjenje one monstruozne devizne centrale, ki je onemogočevala vsako resno kupčijo. Vplivi teh reform so jasno razvidni iz vrednosti izvoza v posameznih mesecih, ki je znašala

za prvo polletje	465.086.161 din.
» juli	69.744.456 »
» avgust	66.613.012 »
» september	109.010.476 »
» oktober	179.972.795 »
» november	212.975.988 »
» december	217.203.167 »

Skupno 1.320.606.055 din.

Iz teh števil je tudi razvidna sorazmerno dobra žetev. V prvem polletju se je izvozilo komaj eno tretjino celokupne izvozne vrednosti in, odkar točno rečeno se čudimo, da se je sploh toliko

doseglo. Ni čuda, da je pri takem stanju izvozne trgovine v prvem četrtletju naša valuta tako kritično stala, da bi se bila kmalu približala avstrijski.

Po vrednosti izvažanih predmetov stoji na prvem mestu stavben les s 310.580.385 dinarji, izdelki iz lesa 334.258.206 din. in drv 1.155.823 din. Les tvori torej polovico našega lanskega letnega izvoza. Izvoz lesa je, kakor rečeno, vprašanje vagonov, morskega prometa in skladišča v Trstu. Efektivna vrednost izvažanega lesa je mnogo večja od navedene, ker večina izvoznikov ni radi devizne centrale in drugih vzrokov navedla natančne vrednosti blaga.

Na drugem mestu stoji koruza s 150.603.303 din., ki je najvažnejši izvozni predmet Vojvodine, Slavonije in Srbije. Izvoz koruze se je v večjih množinah omogočil šele v avgustu, ko je bil že skvarjen.

Na tretjem mestu so žita s 126.748.373 din. Izvoz žita je onemogočila visoka cena, ki so jo držali židovski žitni spekulant, ki so po ceni kupili blago še pred žetvijo in s 300 odstotnim dobičkom pozneje vnovčevali. Jasno razvidno pa je, da znaša izvoz žita še manj kot eno desetino celega izvoza in da so številke, ki jih navajajo agrarci, pretirane. Želati bi bilo, da država odpre tujemu žitu dohod k nam, da sre početje žitnih prekupevalcev po Vojvodini.

Na četrtem mestu je izvoz mesa in mesnih izdelkov s 108.157.505 dinarji. Na tem izvozu, ki gre glavnino v Avstrijo, participira posebno Štajerska in je Maribor izvozni centrum mesne trgovine. Letos se bo izvoz mesa in izdelkov še mnogo povečal, ker ga sedanja izvozna tarfa zelo favorizira.

Na petem mestu se nahaja moka s 96.582.548 din., kar kaže, da se je zrno in moko skoro jednako izvažalo. Želati bi, da bi se v bodoče vsaj skrbelo za boljše zaposlenje naših mlinov, da bi mogli delati s polnim obratom in bi ostale otrobe za domačo živinorejo doma. Izvoz nadaljnjih predmetov je bil sledeč:

6. sule siive	63.792.219 din.
7. fižol	53.687.195 »
8. strojljni izvleček	34.767.710 »
9. tanin	34.310.331 »
10. svinje	26.861.744 »
11. konoplja	22.673.494 »
12. rude	11.422.567 »
13. surovo sadje	8.319.333 »
14. drobnica	7.611.840 »
15. povidi	7.246.845 »
16. vino	6.932.830 »
17. sir	6.514.108 »
18. vrvarski izdelki	6.317.547 »
19. krompir	4.597.537 »
20. voli	3.823.350 »

Najjačji izvoz fižola je bil v novembru, ko je znašal 800 vagonov, medtem ko je bil oktobra le 265 in decembra 621 vagonov. Krompirja se je izvozilo v oktobru 256 vagonov, v novembru 155 in v decembru pa le 38 vagonov. Izvoz surovega sadja znaša za zadnje tromesečje 447 vagonov, sive 1960 vagonov, vina 24 vagonov, makararov 22 vagonov, pšenice 39 vag. in sira 39 vagonov ter 139 vag. jajc.

Izvoz živine je bil v normalnem prometu v zadnjem četrtletju malenkosten, in sicer 230 konj, 1178 zrebcev, 351 volov, 7400 svinj, 28.000 glav drobnice in 57.000 komadov perutnine. Zato

je bil izvoz mesa in mesnih izdelkov 636 vagonov ali 7 vag. dnevno.

Za lesom, katerega izvoz znaša za zadnje četrtletje nad 9000 vagonov, je najbolj voluminozna koruza z 7420 vag. in po njih žito z 2826 vagoni in rude z 2697 vagoni. Povprečen izvoz znaša od oktobra do konca leta 400 vagonov dnevno.

Ko se odpre promet z ostalimi sosednimi državami, posebno z Madžarsko in Rumunijo in obalni morski promet, se bodo vse te številke znatno povečale, ker je sedanja izvozna tarifa precej liberalna in zaloge izvoznih predmetov zadostne. Važno je tudi, da bo sedaj mogoč tudi znatnejši izvoz industrijskih izdelkov, ki je bil dosedaj onemogočen in ko bo reguliran obmejni promet, bo tudi tihotapstvo polagoma ponehalo. Pozdravljamo namero trgovskega ministerstva, da se ustanovi posebna komisija za preučitev vrednosti izvažanih predmetov, da dobimo s časom popolnoma zanesljivo vrednostno statistiko, kar dosedaj ni bilo mogoče.

Proračun državnih izdatkov za Slovenijo 1920-21.

(Nadaljevanje).

8. Izdatki prometnega ministerstva za državne proge v Sloveniji znašajo 82.096.855 kron, medtem ko znašajo dohod. po proračunu 45.846.000 kron. Torej so naše državne železnice za okroglih 36.000.000 pasivne. Tamu se ne smemo čuditi. Na eni strani pogrešno povišanje tarif, na drugi strani pa propagandne vožnje na Koroško, prevoz blaga po plebiscitni ceni po 50% znižani tarifi, potem po izgubljenem plebiscitu 4 mesečno odlašanje otvoritve prometa iz Italije preko Jesenic v Avstrijo. Človeku bi zavrela kri, če pomisli da vsled indolence zagrebskega ravnateljstva in ministerstva še sedaj ni mogoča tranzitna odprema tovorov preko Jesenic, ker se ne sklene zadevna formalna pogodba. Da je naše premogovno gospodarstvo dosti prispevalo k povečanju primanjkljaja ni treba posebej povdarjati. Zadostuje, ako navedem, da znašajo izdatki za gorivo (premog) 34 milijonov kron, medtem ko stanje maza za stroje 38 milijonov kron, za delavnice 56 in izredne vse ostale nabave za skladišče 2 milijona kron, torej skupno komaj 1/3 izdatkov za premog.

Pomorska uprava in rečna plovba za Slovenijo ne pridete v poštev.

9. Za področje poštne in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani znašajo izdatki 21.889.836 kron. Od tega pride na osebne izdatke 8 milijonov, na materialne stroške, kakor vzdrževanje brzojavnih in telefonskih naprav, odpremi stroški za železniški in vojni prevoz pošte 11.921.303 krone, d. l. je izredni in sicer zgradba poštne carinske barake v Ljubljani 1/2 milijona in nakup zgradbe za poštne carinski urad v Mariboru z 1.400.000 kronami. Pošta je torej za 26 mil. aktivna, kar delajo nenaravno visoke frankature in druge pristojbine.

Nasprotno pa poštni čekovni urad pri brezbrezostnosti čekovnih vlog in visokih manipulativnih pristojbin komaj krije režijo. Vzrok temu so veliki izdatki za inventar in opremo.

10. Izdatki ministerstva za kmetijstvo in vode znašajo za Slovenijo 19.912.148 kron in sicer za poverjenišvo 486.351, za kmetijstvo 1.321.200, za živinorejo 5.060.131, za živinorejo 1.400.149, za kmetijsko šolstvo 2.183.475, za preskuševalne zavode v Ljubljani in Mariboru 1.420.4, za kmetijske posesti 178.734, za melioracije 1.792.749, za agrarne operacije 484.681 in za gener. inspekcijo vode 1.237.374 kron. Razen tega znašajo izredni stroški 5.653.100 kron, od česar pripade na regulacijo Save, Kamniške Bistrice in Ljubljane 3.560.000 kron. Ker je proračun tega ministerstva zelo važen, navajamo posebej nekoliko podatkov o pospeševanju našega poljedelstva.

Za nakup novih vrst semen, gnoj in gospodarskih strojev je določena neznatna in popolnoma nezadostna svota 100.000 kron. Inicijativa, ki je bila izrečena nedavno v Slovenskem Narodu, da naj se doma prične s semenogostvom in osnuje tak zavod v Sloveniji je jako umestna in bi zaslužila, da se ji posveti vsa pažnja. Toda 40.000 K, ki jih za to predvideva proračun je v ta namen malo. Enako mala svota je določena za povzdigo planinskega gospodarstva. Svoječasna, pismena anketa, ki jo je napravila o mlekarstvu in sirarstvu trgovska zbornica, je jasno pokazala, da bi bilo planjarstvu treba malo več podjetnosti in velepoteznosti, da razvijemo to panogo gospodarstva, ki ima vse razvojne predpogoje. Treba je samo stvar trgovsko organizirati in se ne vstrašiti potrebnih investicij.

Za sadjerejo je določenih 20.000 potnih stroškov, za drevesnice 172.500 kron, za vrtnarstvo 19.000, za vinarstvo 75.000, za državne nasade trt 484.000 in za kletarstvo 25.700 kron. Z drugo besedo, razen za vinorejstvo, je proračun tako tesen, da ni mogoče, da bi se ganilo naše poljedelstvo z mrtve točke. Za živinorejo je določeno za nakup subvencioniranih bikov 300.000 kron, za licenciranje bikov 300.000 kron, za ragrađe 100.000 kron, dodatki živinorejskim zadrugam 40.000 kron in za zboljšanje hlevov 15.000 kron, za prašičerejo za nabavo plemenskih svinj 60.000 kron, za pospeševanje konjerejstva in sicer nakup mladih zrebcev 600.000 kron, podpore konjerskim zadrugam 20.000 kron in dirke ter razstave konj 30.000 kron. Za dobričnico 52.000 kron, za čebelarstvo 20.000 kron, za ribarstvo 22.000 K, in za mlekarstvo 20.000 kron.

Kakor vidimo so ravno izdatki za direktno rentabilne svrhe modernizacije našega primtivnega kmetijstva smešno nizke in za praktično delo brezpomembne, medtem ko se za neproduktivne svrhe ne štidi. V tem oziru bi želeli pri novem proračunu temeljite reforme, da se za napredek kmetijstva da znatnejša pripomoč.

Za poljudno strokovno kmetijsko prosveto so določene sledeče svote: podpore privatnim gospodinjstvom 46.000, gospodinski nadaljevalni tečajji za strokovno izobrazbo učiteljic 25.000, tečajji na ljudskih šolah 10.000, poučni gosodinski tečajji po deželi 70.000 K, poučna nedeljna predavanja po deželi 5.000 K. To so svote, ki ne odgovarjajo svojemu namenu. Ako hočemo, da se nabavijo za te tečaje nazorna učna sredstva, diapozitivi, vzorci ter da se taka predavanja razširijo, kakor bi bilo

potrebno je treba tu, kjer bo investiran denar najprej nesel bogate sadove, znatno večjih sredstev. Za vzdrževanje gojencev kmetijskih šol je določenih 418.820 kron, torej pride na vsako šolo Maribor, Št. Jurij in Grm povprečno 140.000 kron.

11. Proračun ministerstva šum in rud za Slovenijo znaša 117.193.912 kron, od tega 112.996.712 rednih in 4.197.200 izrednih izdatkov. Redne izdatke sestavljajo naslednji upravni stroki: gozdno nadzorništvo 814.440, državni gozdi 2.509.983, versko zakladni gozdi 2.840.896, gozdarske šole 337.800, fondi 64.000, rudarske oblasti 200.863, rudarske šole 257.251 kron in državni rudarski obrati 105.971.479 kron. Od izrednih izdatkov znašajo investicije v Cinkarni 250.000, v Velenju 1.550.000 v Zabukovci 120.000 K in nove stavbe 1 milijon kron.

Ako primerjamo gornje številke z dohodki, vidimo sledeče rezultate: drž. gozdovje nosi čistega 48 milijonov, gozdovje verskega zaklada 76 mil K, državni montanistični obrati pa 49 mil. kron, kar pomeni fiasko državnega podjetništva. V detajlu znašajo proračunani dohodki cinkarne 60 milijonov, stroški 56 milijonov. Ker pa izvoz izdelkov ni bil mogoč in se je medtem premog podražil, bo zaključek cinkarne pasiven. Izdatki za premogovnik v Velenju znašajo 2855 milijonov, v Zabukovci pa 89 mil. kron. Ako doseže industrija in železnice svojo namero, da se določijo cene lignitu in premogu po kvaliteti in kalorični vrednosti, potem ne bo nikdo več rešil zavoženega gospodarstva drž. rudnikov. (Dalje prihodnjic.)

Pregled najvažnejših splošnih zakonov, na katerih sloni odmera neposrednih davkov.

(Konec.)

H. Plačarina.

1. Osnovni zakon je z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220.
2. Spreminja ga ces. naredba z dne 8. julija 1898, drž. zak. št. 120, in pa,
3. zakon z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13. Izvršilne naredbe k temu zakonu so:

Odloki fin. min. z dne 18. marca 1914, drž. zak. št. 62, 63 in 64.

4. Ces. naredba z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124 urejuje vpogled v knjige in vsebuje kazenska določila. Izvršilne naredbe k ces. naredbi so odloki fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396 in pa odlok fin. min. z dne 28. septembra 1917, drž. zak. št. 398. Poleg tega je izšel še odlok fin. min. z dne 4. septembra 1917, drž. zak. št. 373.
5. Razmerje do Ogrske urejuje zakon z dne 30. decembra 1907, drž. zak. št. 278 in pa odlok fin. min. z dne 31. decembra 1907, drž. zak. št. 11 ex 1908.
6. Razmerje do Bosne in Hercegovine urejuje odlok fin. min. z dne 9. junija 1908, št. 27.431.
7. Ces. naredba z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 280.
8. Fin. zakon za l. 1920-21. Ur. št. 136 iz l. 1920.

I. Tantijemni davek.

1. Zakon z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13, je temeljni zakon.
2. Odlok fin. min. z dne 18. marca 1914, drž. zak. št. 65 je izvršilna naredba k temeljnemu zakonu.
3. Glej tudi izvršilno naredbo: Odlok fin. min. z dne 18. marca 1914, drž. zak. št. 63 in 64.
4. Ces. naredba z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124 urejuje vpogled v knjige itd. in vsebuje tudi davčno kazenske stvari. Izvršilni predpis: Odlok fin. min. z dne 28. septembra 1917, drž. zak. št. 398, in pa: 5. Odlok fin. min. z dne 4. septembra 1917, drž. zak. št. 373.
6. Ces. naredba z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 280. Voja doklada in določbe glede zastaranja.
7. Odlok fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396. Izvršilni predpis k ces. naredbi z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124.

8. Fin. zakon za leto 1920-21 »Uradni list«, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Štev. naredbe 436.

J. Voja doklada.

1. Temeljni zakon je z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 280. To cesarsko naredbo je
2. Fin. zakon za l. 1920-21 »Ur. list«, št. 136 z dne 25. novembra 1920, spremenil v toliko, da se pobira ali sama ali pa skupno z deželno doklado kot samostojni enotni državni pribitek.

K. Donosnostni (rentabilitetni) pribitek.

1. Ces. naredba z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 280 je temeljni zakon.
2. Fin. zakon za leto 1920-21 Ur. list, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Štev. naredbe 436.

L. Davek na vojne dobičke.

1. Ces. naredba z dne 16. aprila 1916, drž. zak. št. 103, je temeljni zakon.
2. Odlok fin. min. z dne 8. avgusta 1916, drž. zak. št. 247. Izvršilna naredba.
3. Zakon z dne 16. februarja 1918, drž. zak. št. 66 in izvršilni odlok z dne 6. julija 1918, drž. zak. št. 254. Vojni davek za l. 1916 in 1917.
4. Zakon z dne 6. aprila 1920. »Uradni list«, št. 49. Vojni davek za l. 1914 do 1919. Zakon se imenuje »Začasni zakon o davku na vojne dobičke«.
5. Fin. zakon za l. 1920-21 »Ur. list«, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Štev. naredb 436. To so temeljni zakoni. Važni so tudi sledeči odloki.
6. Odlok fin. min. z dne 30. avgusta 1916, drž. zak. št. 291, urejuje kompetenco za odmero voj. davka.
7. Ces. naredba z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124, oziroma izvršilni odlok fin. min. z dne 28. septembra 1917, drž. zak. št. 398 urejuje vpogled v knjige, obratne prostore, davčno kazensko postopanje itd.
8. Odlok fin. min. z dne 31. oktobra 1917, drž. zak. št. 445. Vojni davek napram Ogrski.
9. Zak. z dne 2. avgusta 1917, drž. zak. št. 334. Zavarovanje vojne davka.
10. Odlok fin. min. z dne 4. septembra 1917, drž. zak. št. 373. Izvršilni predpis glede davčno kazenskega postopanja. Glej tudi odlok fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396.

M. Invalidski davek.

1. Finančni zakon za l. 1920-21 »Uradni list«, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Št. naredbe 346. Osnovni zakon.
2. Izvršilni predpis. »Uradni l.«, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Št. naredbe 437.

N. Davek na poslovni promet.

1. Finančni zakon za l. 1920-21 »Uradni list«, št. 136 z dne 25. novembra 1920. Št. naredbe 346.
2. Izvršilni predpis. Uradni list št. 11 z dne 31. januarja 1921. Štev. naredbe 32. Glej tudi še razglas delegacije min. financ v Ljubljani z dne 3. februarja 1921, št. A. I. 6-8 ex 1921, »Uradni list«, št. 12 z dne 4. februarja 1921.

—:—

To bi bili najvažnejši splošni zakoni, naredbe in izvršilni predpisi. Kdor bi hotel proučevati kako podrobno davčno vprašanje, temu svetujemo, da uporabi temeljni zakon in najnovejše zakone, naredbe itd. potem šele starejše.

Ako bi postopal drugače, bi lahko zastoj trošil čas in trud. M.

Izvoz in uvoz.

Naš izvoz pšenice. Ko se je določil kontingent pšenice za izvoz na 15.000 vagonov, je vse kazalo, da je ta številka prenizka, pokazalo se je pa, da je bila previsoka. Do sedaj je bilo od navedenih 15.000 vagonov pšenice izvoženih šele 6000. Vzrok temu so v prvi vrsti visoka carina (75 dinarjev po 100 kg) in davek na poslovni obrt. Če vzamemo v poštev še valuto proti dinarju, se ne

moremo čuditi, da so se avstrijski kupci vzdrževali od kupovanja pšenice, ker so morali plačati 1600—1800 K za 100 din.

Izvoz italijanskega masla. Italijanski minister za finance je v sporazumu z generalnim komisarjem za prehrano dovolil izvoz določene količine masla. Za pozneje se predvideva polna sloboda izvoza tega predmeta.

Naš izvoz v Italijo. Od 1. januarja do 30. novembra 1920 smo izvozili v Italijo za 39 milijonov lir, od tega za 16.802.910 lir lesa, za ostalo pa prašičev in drugih predmetov. Iz Italije uvozili smo za 121 milijonov lir.

Izvoz iz Čehoslovaške. Čehoslovaška je znižala izvozne pristojbine za premog od 1200 na 600 č. k. po vagonu. Izvozne pristojbine za les bodo v najkrajšem času tudi znatno znižane.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Nekatere tvrdke v oblasti Trgovske in obrtne zbornice v Olomouci ponujajo zanesljivim osebam, trgovcem zastopstva iz stroke lanenega in bombaževnega blaga. Interesenti naj se zgledajo pri Čehosl. konsulat v Ljubljani, sklicujoč se na našo štev. 1186-21.

Nova odredba o valutah in devizah. Nova odredba o valutah in devizah se tiče sledečih predmetov: moke, pšenice, koruze, masti, mesa, lesa in sliv. — Osiguranje valute se vrši za one zemlje, za katere je izvoz namenjen.

Likvidacija prejšnje trgovske pogodbe. Avstrijska delegacija, ki se je pogajala z delegati v svrhu likvidacije prejšnje trgovske pogodbe, je 14. t. m. odpotovala na Dunaj.

Produktna borza v Novem Sadu. Novosadskim trgovskim krogom je ministerstvo za trgovino in industrijo dovolilo otvoritev produktne borze v Novem Sadu. Pravila so izdelana in predložena ministrstvu v odobrenje.

Jablonečki izdelki. Nekateri izvozniki jablončevih izdelkov motijo naše trgovce ter trdijo, da so izdelki pod imenom »Gablonsker-Ware« mnogo bolj, kakor oni pod češkim imenom tovarne mesta Jablonec. To so očitno mahinacije Nemcev, ki hočejo škodovati češki trgovini. Mi zamoremo trditi, da so izdelki pod češkim imenom v vsem ravni z »Gablonsker-Ware«.

Angleška trgovina. Na Angleškem so se cene znatno znižale, vendar se angleško blago še vedno ne kupuje, ker so tuji, uvoženi predmeti še ceneji nego domači. Radi visokih cen premoga, ki povzroča, da se cene angleških izdelkov ne morejo zravnavati s cenami inozemskega blaga, je bilo veliko število tovarnih primoranih ustaviti delo. Odbor, ki ima nalogo, da stavi predloge za izboljšanje trgovine s srednjo Evropo izjavlja, da predlog glede kreditov angleškim trgovcem, tako dolgo ne bo imel uspeha, dokler angleški trgovci radikalno ne znižajo svojih cen, Evropa pa ne uredi svojih valut. Trgovski krogi so ogorčeni radi uvozne carine na bombaž, avtomobile, kolesa itd., ki se posebno iz Indije uvažajo v velikih količinah.

Industrija.

Zaščita industrijske svojine in zaščita predmetov industrijske svojine. Pristop kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev k veljavnim mednarodnim konvencijam za zaščito industrijske svojine (veljavno z dne 26. februarja t. l.) in naredba ministra za trgovino in industrijo o postopanju pri zaščiti predmetov industrijske svojine na podlagi mednarodnih pogodb, so razglašeni v Uradnem listu št. 27.

Nova tovarna. Tvrdka Sajovic & K. je napravila na Celovski cesti 26 a (Sp. Siška) tvornico kovinastih izdelkov. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji in tehničnimi pripomočki, ima lastno topilnico in livarno, brusilnico in galvanotehnično delavnico. Kakor čujemo, se bo pečalo podjetje specialno z izdelovanjem zifonskih glav in sprejemalo v popravila aparate za sodavičarsko in gostilničarsko obrt, za kar ni bilo v Jugoslaviji doslej še nobene tovarne. Z obratom se prične v kratkem. Pozdravljamo novo industrijo, s katero je storjen zopet en korak na poti naše narodno-gospodarske emancipacije.

Povečanje tvornice cinka v Celju. Komisija, katero je poslalo ministrstvo

za trgovino in industrijo v celjsko cinkarno, je predložila, da se tovarna poveča. V to svrhu so že naročeni novi stroji.

Jugoslovansko gradbeno podjetje d. d. v Zagrebu. 6. t. m. se je vršil ustanovni zbor Jugoslovanskega gradbenega podjetja d. d. v Zagrebu. Delniška družba se bo bavila z izvajanjem zgradb vseh vrst ter s prodajo gradbenega materiala in neprimičnin. Glavnica znaša 1 milijon kron.

Osnovanje zadrugnega mlina. — V Vukovaru namerava osnovati »Gospodarska zadruga za proizvodnjo i nabavu« zadrugni mlin, kjer bi stranke dobivale od 100 kg pšenice 50 odstotkov 0, 1 in 2 bele moke, 2 odstotka bi se računalo na razsip. Na previšku po odračunanju režije bi participirali člani zadruge.

Električna centrala v Kastolacu. Za zgradbo električne centrale v Kastolacu se je do sedaj javilo 20 najsolidnejših podjetij.

Požar v tovarni avtomobilov »Fiat«. Požar 11. na 12. t. m. je uničil en del tovarne avtomobilov »Fiat«. Škoda je ogromna.

Obrt.

Tovarna poljedelskega orodja v Tržiču na Gorenjskem. V Tržiču na Gorenjskem se živahno razvija stara kovarstva. Tovarna F. Kajetana Ahačiča izdeluje prvovrstne domače kose, srpe, kline za slamorezne stroje in druge železne izdelke, ki po svoji kakovosti daleč presegajo one, ki prihajajo iz Avstrije. Zato podpirajmo domačo obrt in pojdimo po kose v Tržič, sedaj, ko se bliža čas zanje.

Denarstvo.

10 kronske novčanje. Službeno se poroča, da se bo pričelo menjanje 10-kronskih novčanje takoj, menjanje 1- in 2-kronskih novčanje pa se odgodi do tega momenta, ko vlada objavi potrebne odredbe, ki pridejo pri menjanju teh novčanje v poštev.

Promet novčanje naše državne Narodne banke je znašal 29. februarja t. l. 3.405.943.690 dinarjev. Povišal se je torej od 22. do 28. februarja za 52.900.740 dinarjev. Tako visoko povišanje v teku enega tedna se do sedaj še ni pojavilo. Dolžnost uprave Narodne banke bi bila, da objasni javnosti vzroke takih nepričakovanih povišanj v prometu novčanje.

Poštno-čekovni promet v mesecu februarju t. l. izkazuje pri poštini brailnici v Sarajevu in pri čekovnih uradih Ljubljana in Zagreb 183.736 vlog v znesku 866.874.000 K in 86.700 dvigov v znesku 834.667.000 kron. Celokupni denarni promet vseh treh zavodov je torej znašal 1.701.541.000 K. Število čekovnih računov se je povišalo za 150, število transakcij pa je bilo nekaj manjše kot — meseca januarja, ker so odpadli trije dnevi, vendar pa se je denarni promet za več kot 430 milijonov zvišal. Stanje imovine koncem meseca je znašalo 244 milijonov kron, torej za 32 milijonov več kot v januarju. Ravateljstvo poštno-ček. urada v Zagrebu, 13. marca 1921.

Promet novčanje Avstro-Ogrske banke. Od 31. decembra l. 1920 do 7. januarja 1921 se je povečal promet avstrijskih novčanje za 81.8 milijonov na 30.7 milijard a. kron. Ogrski promet novčanje se je v istem času povišal za 71.8 milijonov m. kron na 14.4 milijard madžarskih kron.

V finančni svet so poklicani iz Hrvaške: dr. Vrbančič, predsednik Saveza novčanih zavoda, dr. Dušan Plavčič, predsednik Jugoslovanske banke in dr. Frluga, predsednik Zemaljske banke v Zagrebu.

Carina.

Dohodki generalne carinske direkcije za leto 1920. Bilanca generalne carinske direkcije izkazuje za l. 1920 423.156.913 dinarjev dohodkov. Davek na poslovni obrt je omenjenega leta znašal 9.845.318 dinarjev. Dohodki leta 1921 bodo mnogo večji, ker bodo uvozne carinske postavke za 100 odstotkov zvišane.

Carinarnica v Banja Luki. Banjaluški trgovci so prosili ministra za finance, da otvori carinarnico v Banja Luki, ki je center Bosne.

Kmetijstvo.

Praktikanti za drž. vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru se sprejmejo v

najkrajšem času. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo računske in jezikovni pouk, drugače delajo praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Za to dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1921-22 kot redni učenci. Prošnje za sprejem praktikantov je poslati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. marca t. l. s sledečimi prilogi: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o moralnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno.

Poljski delavci. »Državna posredovalnica za delo« razpolaga z večjim številom kmetijskih delavcev in poslov. Interesenti naj se obrnejo ustmeno ali pismeno na eno izmed podružnic Državne posredovalnice za delo, ki se nahajajo v Ljubljani, Mariboru in Ptuj.

Promet.

Povišanje tarifa za Simplon-orientekspres. S 1. t. m. so naše železnice povišale tarifo za simplonski orientekspres za 50 odstotkov. Povišanje se tiče osebnega prometa in prtljage.

Pokrivanje vagonov. Železniško ravnateljstvo v Subotici je izdalo naredbu, s katero prepoveduje pokrivanje železniških vagonov z deskami, marveč le z plachtami. Ker pokritih vagonov primanjkuje, plachte pa so večinoma popolnoma defektne, vlada med trgovstvom veliko ogorčenje.

Brzovlaki Wien—Pariz. 24. februarja t. l. ustavljeni brzovlaki D 205 in D 206 na progi Wien—Pariz via Innsbruck, Zürich, so začeli dne 17. t. m. zopet voziti.

Čehoslovaška-jadranska tarifa za promet z inozemstvom je izdelana ter je stopila s 1. marcem v veljavo. Tarifa vsebuje 55 izjemnih postavk za blago, ki se uvaža v Čehoslovaško ali izvaža iz nje in stoji na enotni valutni podlagi, katero tvori italijanska lira, kot najboljša valuta pri tarifi zainteresiranih držav. Da se izogne tarifa valutnim spremembam, se je v naprej določil stalen kurz. Če bi večje kurzne spremembe zahtevale, se bo obračunavanje s spremenjenimi tečajmi z okrožnicami sporočalo. Ko se razmere na Reki uredijo, bo tarifa veljala tudi za to luko.

V svrhu izboljšanja prometa v Čehoslovaški je predložen parlamentu načrt o prisilnem posojilu za vse telefonske abonente. To posojilo bi se moralo podpisati v višini od 2 do 12 tisoč kron. Kdor bi tega posojila ne podpisal, temu se vzame telefon. Tudi oni, ki želijo dobiti nov telefon, morajo najprej dokazati, da so posojilo podpisali. Podobne odredbe se predvidevajo tudi za lastnike industrijskih železniških prog ter za one, ki v veliki meri uporabljajo železnico, telegraf ali telefon.

Prometne omejitve. Začasno velja jo sledeče prometne omejitve: 1. Južna železnica v Jugoslaviji: Ves brzovozni in tovarni promet je prost; izjeme: a) Les (tudi drva) za Ljubljano gl. kol., ker stranke les večinoma reekspedirajo in se na ta način izognejo prometnim omejitvam. b) Tovorno blago v vozovnih nakladah za Zagreb juž. kol. in Sisak. Odpošiljati se sme režijsko, vojaško blago, premog, apno, za spodaj navedene dovlačilnice, za trdiko Aranjoš in Popovič v Zagrebu, tvornico tanina in delniško skladišče v Sisku namenjene pošiljke. Reekspedicije so v Zaprešiču, Zagrebu j. k., Vel. Gorici, Lekeniku in Sisku le dovoljene, ako se izvedejo v razkladalnem in nakladalnem roku. Dovlačilnice v Zagrebu juž. kol.: 1. Slavija in Dom, drvene gradnje; 2. Pivovara in tvornica slada. 3. H. Francka sinovi. 4. Pengratzova tvornica parketa i paropila. 5. Sutejeva industrija drva. 6. Gradska munjara i vodovod. 7. Bunzl i Blach. 8. Croatia d. d. za industrijo drva. 9. Ciglana Černomerec. 2. Državne železnice v Jugoslaviji: a) Direkcija Zagreb: Ekspresna roba se prevzema do 250 kg teže k osebnim in mešanim vlakom. Posamezni kosi ne smejo tehtati čez 75 kg. Zagreb drž. kol. prevzema vso necarinsko ter jednostavno carinsko robo v vozovnih nakladah, ne pa zbirne carinske robe. Promet z Re-

ko je ukinjen. — II. Reekspedicije so dovoljene le v razkladalnem in nakladalnem roku. V Bos. Brodu pa so reekspedicije izključene. b) Direkcija Sarajevo: Ves promet je prost. c) Direkcija Beograd: Ves promet je prost. (to-rej ljudi proga Vinkovci—Indija—Beograd). d) Direkcija Subotica: Na progah Apatin—Senta in Velika Kikinda—Nakovo je ustavljen ves promet. 3. Italija: Vsled velikih zaostankov je začasno ustavljeno sprejemanje tovarnega blaga razen živadi in svežega mesa ter krompirja in koruze. Po odpravi zaostankov se bo brzojavno dovolilo sprejemanje novega tovara. Od takrat bo ves promet v Italijo in preko Italije prost, samo tovarni listi čez pošiljke mobilij, lesa in praznih kotlov za postaje Ponto franco nuovo Emanuele Filiberto Duca d'Aosta di Trieste S. Andrea (prej Triest Franz Joseph Freihafen) in Ponto franco vecchio di Trieste centrale (prej Triest Freihafen) morajo biti žigosani s strani Magazzini generali di Trieste z besedilom, da blago sprejme. Kosovno blago je še izključeno. 4. Pošiljke za Reko (Fiume) morajo biti naslovljene na postajo Abbazia—Mattuglie s pristavkom »per Fiume«. 5. Avstrija: a) Južna železnica: Prost je promet na vse postaje južne železnice do Matzleinsdorfa in preko Matzleinsdorfa v Čehoslovaško. Za postaje Ehrenhausen, Leibnitz in Spielfeld Strass je ukinjeno sprejemanje vozovnih naklad. 1. Promet preko Prevalj in Radkersburga je še ukinjen. b) druge železnice in tranzit (direkcije Linz in Villach izveze). Dovoljeno je brzovozno in tovarno kosovno blago. V točkah 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 b, 15, 17 a, 18, 19, 20, 21 b, 23, 24, 25, 27, 30, 34, 36, 38 in 40. seznama blagovnih potrebščin t. j. živila, sanit. material, potrebščine za kurivo in razsvetljavo, tobak, posodje, seno, krmila, kmetijske potrebščine, soda, vžigalice, selitve, tiskovni papir, celuloza, les za papir, sladk. pesa, plini, gradb. potrebščine, ponjave, polni kotli, vozila, lokomotive, jamski les, potrebščine za plavže, režij, blago, telef. in brzojavni material) navedeni predmeti, dalje cement, apno in gips in vse pošiljke iz Nemčije ter v in iz Čehoslovaške. c) Direkcija Linz: Ustavljen je ves tovarni promet za vse proge in v tranzitu. Dovoljeno je le živež, drva, režijsko blago, krmila, semena, plini in pošiljke, za katere je izdalo »Bundesministerium für Verkehrswesen« na Dunaju prevozno dovoljenje. d) Direkcija Villach: Ustavljen je ves promet za vse proge te direkcije. Dovoljeni so le v točkah 1, 3, 4, 5, 6, 15, 17, 18, 19, 21 b, 23, 25, 27, 31, 36 in 38 seznama blagovnih potrebščin navedeni predmeti in one pošiljke, za katere je »Bundesministerium für Verkehrswesen« na Dunaju izdalo prevozno dovoljenje. Tranzitni promet s Čehoslovaško in Nemčijo je prost. 6. Nemčija: Preklcana je prepoved reekspedicije v postajah Appenweiler, Offenburg in Freiburg, obstoja pa še ta prepoved glede postaj Kehl, Breisach, Neuenburg, Riegel in Müllheim. Les mora biti stehlan v sprejemni postaji. Po sporočilu železniške direkcije München, morajo biti vsled naročila statističnega državnega urada nemškimi carinskim uradom vse pošiljke, ki dosepejo v Nemčijo, v svrhu prometne statistike opremljene z označbo vrednosti (prepisom originalne fakture). Vsi organi in stranke, ki pridejo v poštev, naj se o tem takoj obveste. 7. Poljska: Vsak tovarni list mora biti opremljen s prevoznim dovoljenjem direkcije južne železnice na Dunaju in direkcije Nordost na Dunaju. 8. Ogrska: Sprejemanje vozovnih naklad čez prehodno postajo Bruck—Királyhida je ustavljeno. Izjeme: Kosovno blago, v voz. nakladah ter v točkah 1, 3, 5 in 6 seznama blag. potrebščin navedeni predmeti. Promet preko Koforibe ostane še ukinjen. 9. Iz inozemstva: Začasno je ustavljen dotok carinskega tovara za carinsko postajo Ljubljana in Sisak ter zbirne robe za Zagreb drž. kol. Na polu nahajajoči se tovor se še sprejme. Za slučaj, da se katera proga ali postaja zapre, je vsejedno prost dotok sledečih pošiljatev: Brzovozno blago, premog, režijske pošiljke, na ministrstvo saobračaja in na želez. direkcijo Zagreb, Beograd, Sarajevo in Subotica naslovljene pošiljke, selitve, prazni vozovi (kotli, hladilni vozovi itd.) in in-

dust. Iir Počivalnik v Mariboru—Tezno. 10. Tranzitni promet preko Jugoslavije je prost. Strankam je najnujnejše priporočati, naj oddajajo tovor z direktnimi tovarnimi listi, ker reekspedicije silno otežkočajo promet in je posledica teh, da se mora promet z dotično postajo sploh ukiniti. V Ljubljani se začasno nahaja 250 voz za reekspedicijo, vsled česar se je splošno moral ukiniti dotok za Ljubljano. Postajam se naroča, da v prvi vrsti upoštevajo z direktnimi tovarnimi listi odpravljen tovor. Reekspedicije so seveda tudi podvržene prometnim omejitvam, stojnina se mora brezpogojno zaračunati, dokler ni promet prost. Načelnik prometnega oddelka: Pregelj s. r.

Iz naših organizacij.

Proračun trgovsko obrtniške zbornice za prihodnje poslovno leto znašajo: potrebščine 1.865.050 kron, dohodki 1.812.352 kron, kar izkazuje 52.698 K primanjkljaja. Zbornica bo pobirala 30 odstotkov doklade od občne pridobnine, oz. od pridobnine podjetij, ki so zavezana javnemu polaganju računov.

Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani naznanja svojim p. n. članom, da se vrši v soboto 19. t. m. točno ob 10 dop. v sejni dvorani mestnega magistrata XX. redni občni zbor. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. pozdrav predsedsta; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo preglednikov računov; 5. volitev odbora in 6. slučajnosti. Gg. Člane prosimo, da se občnega zbora v čimvečjem številu udeležijo.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani naznanja svojim p. n. članom, da se vrši v četrtek 31. marca t. l. ob pol 8. zvečer v sejni dvorani mestnega magistrata 83. redni občni zbor. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. računsko poročilo ravnateljstva, o poslovanju in stanju društva za leto 1920; 2. poročilo revizijskega odbora o pregledu računskih sklepov za leto 1920 in skontiranju imovine; 3. predlog ravnateljstva za odobrenje enkratnih fakultativnih podpor, ki jih je ravnateljstvo dovolilo in izplačalo leta 1920; 4. predlog ravnateljstva za podelitev izrednih podpor članom za leto 1921; 5. volitev treh članov ravnateljstva v smislu § 33 društvenih pravil; 6. volitev revizijskega odbora za leto 1921, obstoječega iz treh računskih pregledovalcev in dveh namestnikov, iz srede članov, ki ne pripadajo ravnateljstvu; 7. samostojni predlogi članov, ki se morajo po § 45 društvenih pravil vsaj 8 dni pred občnim zborom izročiti pismeno ravnateljstvu. Gg. Častne, podporne in redne člane vabimo k množični udeležbi.

Dobava, prodaja.

Ofertna licitacija za dobavo raznega materiala za držav. monopol. Uprava državnih monopolov naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bodo vršile v Beogradu sledeče ofertne licitacije in sicer: 21. aprila t. l. ob 11 uri dopoldne za nabavo ekonomskega materiala, potrebnega za tobačno tovarno v Nišu. 19. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne za nabavo raznih kartonov in papirja za potrebe tobačne tovarne v Nišu. 25. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne za nabavo raznega cigar-papirja II. vrste v risih. Dobaviti bo velike množine navedenega materiala, med katerim je tudi bel papir za pisanje in tisk ter raznovrsten barvan papir. Podrobni nabavni razpisi, ponudbe in pogoji in vzorci materiala so pri ekonomskem odeljenju državnih monopolov v Beogradu vsaki dan od 8—12. in od 15—17. ure interesentom na vpogled. Po en izvod dobavnega razpisa in ponudbenih pogojev ter vzorci nekaterih vrst papirja so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled šte. 2327.

Nabava naftalina. Uprava Vojne Opreme IV. v Zagrebu razpisuje drugo ofertno licitacijo za nabavo 5000 kilogramov naftalina. Pismena ofertna licitacija se bo vršila v pisarni Uprave Vojne Opreme v Zagrebu, Jelačićeva vojašnica, 11. apr. 207, dne 6. aprila t. 1921 ob 11. uri dopoldne. Oddaja se mora izvršiti v celi količini ali v treh partijah v teku

16 tednov, računaje od dneva odobrenja od strani g. ministra vojne in mornarice, to je prvi del po 8, drugi po 12 in tretji po 16 tednih. Ponudbe se more staviti za celo količino ali za en del, ki ne sme biti manjši ene tretjine. Pri takih ponudbah se mora izvršiti oddaja v teku osmih tednov po odobrenju. Interesenti naj pošljejo do navedenega dne pismene zapečatene ponudbe in vzorce naftalina. Oferti morajo biti napisani na taksem blanketu od 10 dni in podati ceno in ponudeno količino s številkami in besedami. Kavcija: državljani 10%, tuji 20%. Ponudbe brez kavcije se ne sprejemajo. Pogoje se zamore dobiti na ogled v Upravi Vojne Odeče IV. Zagreb vsak dan od 9—12. in od 15—17. ure.

Nabava potrebščin za bolnice. K objavi »vojne dobave« v št. 21 našega lista dostavljamo sledeče: Glavno Sanitetno skladišče razpisuje na 4. aprila t. l. ob 11. uri dop. v pisarni »Uprave Glavnog Sanitetskog Slagališta« v Zemunu ofertno licitacijo za: 500 komadov emajliranih vrčev po 3 litre, 200 komadov železnih umivalnikov, 1000 emajliranih vrčev za vodo, 5000 emajliranih pljuvalnikov, 20.000 emajliranih krožnikov, 20.000 čaš za jed, 14.000 vilic, 20.000 nožev, 10.000 emajliranih čaš za vodo, 300 emajliranih loncev po 20 l, 300 emajliranih loncev po 15 l, 200 po 10 l, 300 emajliranih kotlov po 20 l, 300 takih po 15 l, 300 po 10 l, 50 emajliranih cedilnikov ter po 50 do 300 komadov razne druge kuhinjske posode. Dalje razpisuje Uprava 10.000 komadov mantil za bolnike iz platna ali cvilha, 2000 komadov mantil za zdravnike, 500 za bolniške slugе, srajc za mrličje 3000 komadov, kap za mrličje iz črnega satina 3000 komadov, nogavic za mrličje prostih 3000 komadov, pokrival za mrličje iz prostega platna 6000 metrov, platna za nosilke 2000 m ter vrvice 2000 komadov. Licitacija se bo vršila na podlagi pismenih zapečatenih ponudb, naslovljenih na »Upravo Glavnog Sanitetskog Slagališta« v Zemunu, ki se bodo sprejemale do 11. ure navedenega dneva. Ponudbe morajo biti kolekovane z 10 din. Kavcija za državljane 10%, za tuje 20%, cele vrednosti ponudbenih predmetov. Pogoji in vzorci so na razpolago vsak delavnik od 8. do 12. in od 15. do 18. ure pri navedeni Upravi.

Prodaja soljenih sardel. V okolici Splita je okrog 10 vagonov sardel (45—50 v kg) v sodih po ca 55kg in vagon soljenih bokard (4—5 v kg), katere bi ribiči radi prodali, ker se bliža nova letna sezona, za katero rabijo denar, da si nabavijo nujne potrebščine. Za sedaj je cena 14 K po kg, vendar to ni zadnja cena, o kateri bi se dalo pogovoriti. Interesenti, tudi za manjše partije naj se obrnejo na naslov: »Kap. Drago Mikasević, Split«.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »MERKUR« v Ljubljani.

Sprejme se: 4 knjigovodje, 1 korespondent, 3 kontoristi, 3 potniki, 1 skladiščnik, 2 pomočnika mešane stroke, 2 pomočnika železne stroke, 1 pomočnik špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 4 prodajalke, 10 učencev. — Službe išče: 2 knjigovodja, 1 korespondent, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 5 potnikov, 3 skladiščniki, 25 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 5 pomočniki špecerijske stroke, 19 kontoristinj, 9 blagajničark, 22 prodajalk, 5 učencev in 7 učenk. — Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Gg. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osoblja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala ustreči željam kar najnatančneje.

Razno.

Zavarovanje proti toči in nevihti. V Zagrebu so te dni sklenile vse zavarovalne družbe na svoji skupščini, da se ustanovi skupno zavarovanje proti toči in nevihti.

Povišanje cen pivu je v Sarajevu prepovedano. Sarajevski urad za pobiranje draginje je do daljne odredbe prepovedal tamošnji pivovarji, da prodaja

pivo po zvišanih cenah. Tudi gostilničarjem je prepovedano prodajati pivo po višjih cenah, kakor: vrček 6 K.

Koliko moke rabi Avstrija do žetve? Avstrijska zaloga moke bo zadostovala do srede aprila. Za čas od 15. aprila dalje, pa si bo morala Avstrija moko nabaviti in sicer en del na kredit, ki ji je dovoljen od Zjedinenih Držav in entente, drugo pa za gotovino, posebno iz naše države, Romunije in Madžarske. V celem rabi Avstrija 160.000 ton fine moke in 40.000 ton koruze. Za to količino bo morala Avstrija plačati okrog 10 milijard avstr. kron.

Bojkot piva v Budimpešti. Ker se je v Budimpešti pivo za 100 odstotkov podražilo, ga je začelo občinstvo bojkotirati. Tako že nekaj dni gostilničarji ne morejo prodajati piva, ker ga nihče ne pije.

Tržna poročila.

Trg.

Kragujevac. Mast 12 din., slanina 16 din., svinje K 6'50 do 6'60 po kg.

Budimpešta. Slanina kg 125 m. K, mast kg 120—123 m. K, gosja mast kg 350 m. K, jajca 3'70—3'80 m. K komad.

Pariz. Maslo fr. 13—18 po kg. Jajca domača fr. 590—650, uvožena fr. 550—580, konzervirana fr. 460 po 1000 komadov.

Sofija. (Levi). Čebula 2—3, jajca 0'70—0'75 komad, svinjsko meso 24 do 27, jagnetina 26 do 30, goveje meso 20—26, slanina 23—26, sveža riba 18 do 24, postrv 35—40, orehi 6—8, oljive suhe 9—13.

Špecerijsko blago.

Amsterdam. Sladkor Java Sup. Nr. 25 hol. gid. 43 1/2, holandski rafinirani in granulirani 44 hl. gid., ameriškanski granulirani 43 1/2 hol. gid. 100 kg fob. Amsterdam-Rotterdam.

London. Sladkor 23/II. Bates Brownish bis good coloury pieces 53/—, Lyles yellow crystals 62/—, Muscavadoes 46/— bis —/—, Bates castor 72/—, crushed, granuladet and white 67, 6, Lyles.

London Kakao. Accra na potu 42, Trinidad skladišče 70.

Amsterdam Kakao. Zrnje Baklija Sup. 30 cts, good fair 27 1/2, fair 26 1/2, Thomé prompt od Lisabone 29, Accra 24 po 1/2 kg, prašek: garantirano čisti iz prvih holandskih tovarov 40—48 cts po kg.

Amsterdam Kava. Santos Sup. 55—60 c. Java Robusta WIB, lahka 31—32, fob za dobro kvaliteto, Liberia 34—35 c. fob za debelo zrnato, Surinam prava 55—60 c. fob.

London čaj. Indian common leaf 3 1/2.

Marsilija vanilija. Tahitis 35 fr., Meksiko 126 fr. po kg.

Aleksandrija kava Santos 70, superior 71.

Poljski pridelki.

Sombor. 14. marca 1921. Promet jako živahen. Koruza se tovari za Nemčijo, Avstrijo in Čehoslovaško. Cene so za blago na vagon K 420, na vlačilne brode po K 450. Pšenica se prodaja po 980—1020 K, oves po 350 do 370 kron. Za beli fižol se je pokazalo večje zanimanje, cena je okrog 500 do 550 K. Zadnje dni se je na trgu pojavilo več italijanskih trgovcev. Tendence prijazna.

Vinkovci. 14. marca. Povpraševanje raste od dne do dne. Pšenica se plačuje po 1000—1020 K, koruza po 325 do 335 K, oves po 360 do 370 K. Mnogo se pošilja v inozemstvo.

Bačka. Pšenica 960 do 980 kron, ječmen 530 do 550 kron, oves 330 do 340 K, nova koruza 400—410 K, moka nularica 15 K, ostala eno krono ceneje.

Pariz. Pšenica fr. 100, rž fr. 50 do 75, moka fr. 130, ječmen fr. 73 do 74, koruza fr. 62—63, beli fižol fr. 95, pisani fr. 65, grah fr. 115—135, krompir fr. 26—34.

New-York. Pšenica (bušel 56 funtov) 1'83, koruza 0'83, rž 1'63, ječmen 0'54, pšenična moka barel = 196 funtov 9—, koruzna moka 2'05.

Sofija. Krompir 1'60—2 leva, fižol 4'20—4'80, moka bela 4'75, za kuhanje 4'20 leva.

Živina

Pariz. Goveja živina fr. 4'20—8'75, teleta fr. 7'50—11'60, ovce 6'50—10'70,

svinje 4'50—6'20 po kg; perutnina: goši 7—10'50 fr., kokoši fr. 8—11.

Budimpešta. (Madž. kr.) Voli I. vr. kg 60—66, voli II. kg 40—54, voli III. kg 20—30, bikli 52—60, teleta 55 do 65, kokoši 100—105, piščeta 110 do 115, purani kg 100, pitane gosi kilogr. 155—160.

Usnje in čevlji.

Nemčija. Neizdelana koža. Volovska koža od 30—50 f. 8'70 (— 3'20) M po funtu, od 50—60 f. 8'70 (— 2'20), od 60—80 f. 8'80 (— 2'20), čez 80 f. 8 (2) M. Kravja od 20—30 f. 12'10 (— 4'40) M, od 30—50 f. 9'65 (— 1'35) M, od 50—60 f. 9'35 (— 1'40) M od 60—80 f. 8'85 (— 1'65) M. Telečja koža 13'40 (— 5'55); konjska koža od 199 cm 115 M komad, 200—300 cm 183 M komad, čez 220 cm 249 M komad.

Kozje krzno 68—74 M komad, ovčje 4—5 M komad, zajčje zimsko po funtu 10 M, od domačega zajca po funtu 6—7 M.

Lyon. Po 100 kg v frankih, volovja lahka 264 (— 46'75), kravja težka 313 (— 37'70), lahka 313'80 (— 38'60), telečja lahka 699'75 (— 51'65), srednje težka 585'50, težka 485'50 (— 27'80), zelo težka 440 (— 120), ovčje krzno 195'50 (— 45'50), ovčje afrikanško krzno 192 (— 52), kuna 100—150.

Surovine za milarne.

Topleni loj 26—28 K, surov loj 12—14 K, tehnična svinjska mast 17 do 20 K.

Kreda.

Rečica. 17. marca 1921. Gorska kreda po q K 90, Triple po q K 320, Dolomit za umetno gnojilo po q K 40.

Košarstvo.

Pomladansko kultivirano protje K 2000 po 100 kg. belo in suho, pomladansko nekultivirano protje K 800, kuhano kultivirano protje K 2400, jesensko kultivirano protje K 1200, jesensko nekultivirano protje K 600, rafija K 3500, ključavnice za kupejske košare K 80 za tucat, ključavnice za potne košare K 130 za tucat, češka pletenina iz trstja (Schilfzöpfe) 30 m K 12, slamnata pletenina domača 20 m od K 4 do 10.—

Kovine.

Nemčija. Zveza tovarnarjev bakrenih cevi v Kölnu je znižala svojim izdelkom cene za 125 M po 100 kg, tako, da stane 100 kg bakrenih cevi 2810 M.

3. t. m. so se v Kölnu znižale cene svinčenim polfabrikatom tako, da je prodajna cena pri 50 tonah 600 M za 100 kg.

London. Baker po toni: Standard cash 70 funtov št. 17 sh. 6 p., elektrolit 75 f. št., kositar cash, skladišče 169 f. št. 5 sh., svinec, Foreign near dates 18 f. št. 10 sh., angleški 20 f. št. 15 sh., nikel 205 f. št., antimon najfinejši 40 f. št., kositarne ploče per Standard box. prompt. franko postaja 26 f. št. 6 sh.

Pariške cene za polirano belo pločevino. Pariz, sredi februarja. (Prejšnje cene v oklepajih.) Polirana bela pločevina 710 X 510 mm zaboj s 112 tablami, debelost 0 mm 15 fr. 200 (295); 0 mm 10 fr. 205 (200); 0 mm 26 fr. 225 (235); 0 mm 28 fr. 230 (230); 0 mm 30 fr. 235 (245); 0 mm 32 fr. 280 (265); 0 mm 38 fr. 340 (315); zaboj s 56 tablami: 0 mm 45 fr. 218 (193); 0 mm 50 fr. 245 (220).

Bombaž.

New-York. Bombaž surov v balah 14'15, 2—4 mesece 14'25, seme 8'50, 4 mesece 8'75.

London Fully middling American, skladišče 8'46, Fully good 15.

Hamburg 20'25.

Bremen 20.

Gumi.

London. Para, Hard, fine, skladišče 11 1/2 d, Crepe 13 1/2 d.

Amsterdam. Crepe, loco 68 h. for., Sheets, loco 57, april—juni Crepe 72, Sheets 61, juli—september Crepe 76, Sheets 68, oktober—december Crepe 80, Sheets 73.

Borza.

15. marca.

Zagreb, devize: Berlin 232 do 232,50, Milan 540 do 541, London 568 do 574, Newyork ček 144,50 do 145, Pariz 1020 do 1030, Praga 192 do 195, Švica 2125 do 2450, Dunaj 21 do 21,10.

Budimpešta 35,25 do 35,75. Valute: dolar 141 do 141,50, avstrijske krone 21 do 22, levi 160, rublji 68 do 73, češke krone 180 do 182, franki 1060, napoleonori 488 do 494, marke 226 do 227, leji 195 do 179, sovereign 582 do 585, italijanske lire 534 do 535, turške zlate lire 540. Blagovna borza: Pšenica 75 kg 3 odst. defektna franko sremska postaja 1010, oves franko vagon Virovitica 360 do 365, oves franko vagon Zagreb 390, koruza franko vagon Zagreb 460 do 465, franko Srem 405, sol nemška 550, bukovo oglje franko vagon Gorski kotar 15 000 do 17 000.

16. marca.

Zagreb, devize: Berlin 230 do 230,50, Budimpešta 35'50 do 36, Milan 536 do 538, London 565 do 568, Newyork 143 50 do 145, Pariz 1010 do 1030, Praga 188'50 do 189'50, Švica 2460 do 2490, Dunaj 20'65 do 20'75. Valute: dolar 141'25, do 141'75, avstr. krone 21 do 21'50, levi 168, rublji 70 do 74, češke krone 177, franki 1060, napoleonori, 485 do 492, marke 224 do 225, leji 198, ital. lire 532 do 535, turške zlate lire 530. Blagovna borza: pšenica franko donavska postaja 1010, oves franko Zagreb 390 do 400, koruza Srem 405, koruza Bačka 400, koruza Zagreb 400, moka nularica franko Zagreb 1560, suho meso Srem 3350, nove vreče Beograd 33, Zagreb ne ocarinjene 25, soda franko Postojna ne ocarinjena 1460, kolofonija Postojna ne ocarinjena 1290.

Dunaj, devize: Zagreb 488 do 492, Berlin 1117 do 1123, Budimpešta 172 do 174, Bukarešta 935 do 945, Milan 2625 do 2645, Newyork 706 do 710, Pariz 4880 do 4920, Praga 919'50 do 925'50, Curih 12075 do 12125. Valute: dolar 698 do 702, dinarji 1940 do 1960, češke krone 917 50 do 923 50, ogrske krone 169 do 171, marke 1117 do 1112, funti 2750 do 2770, franc. franki 4855 do 4895.

Praga, devize: Berlin 121'75 do 123'25, Curih 1308'50 do 1311'50, Milan 282 50 do 284 50, Pariz 536'50 do 539'50, London 300 50 do 302 50, Newyork 75 50 do 76 50, Beograd 209 50 do 211 50, Dunaj 10 55 do 11 55, Varšava 8 50 do 9 50, Zagreb 52 do 53, Budimpešta 18 25 do 19 25. Valute: dolar 74'50 do 75 50, dinarji 200 50 do 202 50, franc. franki 533 50 do 536 50, lire 379 50 do 381 50, švic. franki 1303'50 do 1306'50, avstr. krone 10'55 do 11'55.

Najboljše na roko delane

kose in srpe izdeluje najstarejša domača tvrdka
F. KAJETAN AHAČIČ v Trzinu na Gor.
Odda se tudi večja množina bergamaških osl.

6000 sežnjev
stavbenega lesa

oddaja na štaciji Slovenji gradec, Slov.

Franc Schuller

v Slovenjem gradcu.

Gospodarska komisija
za stvarno demobilizacijo
v Ljubljani

ima na prodaj:
več električnih

lokomotiv

400 m kabelja

3 X 95 in

dve lokomotivi

na surovo olje.

Interesentje naj pošljejo svoje ponudbe oziroma naj se zglase pri zgoraj imenovani komisiji

v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Priloga

šivalne stroje „Pfaff“

Šivanke za različne stroje.

„Puch“, „Waffenrad“ kolesu.

Gumiraztopilo in vse potrebščine za kolarje.

Gumi za cepljenje trti in druge specialne predmete.

Pojasnila in prospekte za večja obrtna podjetja in šivalnice z motornim gonilom brezplačno.

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Trgovcem popust.

„ORIENT“

drnžba z o. z. preje

Brata Eberl in Jančar & Co.

Ljubljana - Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Papir

uradni, trgovski, pismeni, ovojni, svileni, prepisni, ogljeni itd., pisarniške in šolske potrebščine, kuverte, vse vrste umetniške razglednice kupite najceneje pri tvrdki

IVAN GAJŠEK

Papirna trgovina - Ljubljana

Sv. Petra c. 2, poleg Prometne banke.

Na drobno. Na debelo.

M. TREBAR

JURJEVO

Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Zelenjadna, poljska in cvetlična semena.

Cenik brezplačno.

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdić

Ljubljana

nasproti glavne pošte

10-2

Trgovci pozor!DOSPELE SO staroznane
Zeilingerijske naravnosive**KOSE**v kranjskih, kočevskih in
hrvaških oblikah in druge
vsakovrstne železnine.Za cenj. naročila se priporoča
tvrdka**Zalta & Žilič, Ljubljana**trgovina z železnino
Gospodarska cesta št. 10.VELETRGOVINA
Gregorc & Verlič
Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno blago in vsako-
vrstno žganje.

Konkurentne cene — točna posrežba!

Brzjavlj: GRELIČ.

Telefon interurb. št. 246.

Zahtevajte cenike!

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 611.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
pisarniški, dokumentni in
srednje fini koncept, barvan
(Koleur) in tiskovni papir,
karton za dopisnice, pivnik.
Celulozni, Havana (za mast)
in navadni omočni papir. Pi-
semski papir v kartonih in
mapah, ter zavilke. Lepenke
belo in ružavo.**Henrik Kenda**
Ljubljanamodno in
galanterijsko
blago na
debelo in
drobno.

10-1

I. C. MAYER
LJUBLJANA**MANUFAKTURA**

62, 10-10

EN GROS

EN DETAIL

Underwoodnajboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti**Opalograph**razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrisne steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloge
šivalnih strojevigel in posameznih delov za vse
sisteme šivalnih strojev in koles,
olje ter potrebščine za krojače,
šivilje, čevljarje in sedlarje ter
galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Posrežba točna!

Priporoča se tvrdka

I. Maček, Aleksandrova
cesta št. 3.Velika izbira moških, deških in
otročjih oblek.

Na debelo! - - Na drobno!

Izdelki prve domače oblačilne
industrije.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje
mokoin deželne pridelke
raznovrstno rudninsko

22, 10-10 vodo,

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Ugodna prilika.Zaradi preselitve nudim trgovcem razne šol-
ske, pisarniške in druge papirne potrebščine
po izdatno znižani ceni. Posebno velika za-
loga je pisarniškega papirja v mapah in ka-
setah, ter kuvertov razne velikosti.Šolski zvezki, trgovske knjige in drugi pa-
pirni izdelki domačega izvora vedno v zalogi.**Vilko Weixl**knjigarna, veletrgovina papirja in
književna industrija
MARIBOR, Glavni trg 22.**Erjavac & Turk**

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlisen)
nasproti Križanske cerkve.**JOS. RAVNIKAR**

Manufaktura.

LJUBLJANA, Dunajska cesta,
poleg Bavarskega dvora.

Nizke cene!

Nizke cene!

L. M. ECKER, SINOVA

Dunajska cesta št. 9.

Stavbinska, galanterijska in ornament-
ska kleparnica. Oblastveno dovoljeno
podjetje za izvrševanje vodovodnih
del. Zdravstvene in kopelne oprave.
Izvršuje lesnocementne strehe, krije
strehe z lepjenim papirjem in na-
pravlja strelovode. 10-1**SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA****LJUBLJANA**
Šelenburgova ul. 1Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20,000.000 K. - Rezerve okrog 6,000.000 K.

Brzjavlj naslov: ESKOMPTNA. - Telefon Interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkvalitetneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja; efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslovi Spedbalkan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent, pohištenimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirom južne železnice.

Carinska agentura javnih skladišč.

Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji.

Impregnirane škatlje

(doze) iz papirne mase
za oljnate barve, va-
zelino, masti in lake

izdeluje

kartonažna tovarna

J. Bonač sin
v Ljubljani.

Na zahtevo se dopošljejo
oferti in vzorci.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Velet trgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJIN NOGAVIC.

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, daje večje
partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, rjavni in beli barvi.
Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Ant. Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52-31

Jadranska montanska
družba, d. z. o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavni, Montana

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko. 65, 26-30

F. & A. UHER

Mednarodni transporti

::: Ljubljana :::

Podružnica: Maribor.

Na debelo. Na drobno.

Leopold Pevalnik

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Solske
potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo. Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. nadstr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodarska cesta št. 14.

Specerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. - Sv.

Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-20

TONE MALGAJ

stavbeni, pohišten pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Velet trgovina s specerijskim
in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Najceneje in dobro kupite
bencin

kolomaz

petrolej

strojno olje

tovot-mast

karbolinej

pri Dravogradski rafin-
neriji mineralnega olja

MARIBOR.

**Velet trgovina manu-
fakturnega blaga**

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon Interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.